

Dönem : 1  
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 332

**Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/96)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1567/A/155

16 . 1 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 11 . 1 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişigiyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Mezkûr beyanname Bakanlar Kurulunun 28 . 8 . 1961 tarihli ve 5/1605 sayılı kararnameyle onanmıştır.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

*İsmet İnönü*  
Başbakan

GEREKÇE

Kısaltılmış şekilde GATT rumuzu ile ifade edilen Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması, Milletlerarası mal ticaretini engelleyen gümrük vergileri, miktar tahditleri ve diğer bütümün mânioların ilgası suretiyle dünya ticaretinin inkişafını, kaynakların tam ve optimal şekilde kullanılmasını, millî gelir ve efektif talebin yüksek ve gittikçe artan bir seviyede gelişmesini, tam çalıştırmanın gerçekleştirilmesini ve hayat seviyelerinin yükseltilmesini hedef tutan en geniş milletlerarası bir iktisadi teşekküldür.

Asli üye sayısı bugün 38 i bulmuş olan bu teşkilât, dinamik karakteriyle mal akımlarının serbestleştirilmesi yolunda atılmış en ileri adımı temsil etmektedir. Yeni iltihak eden devletlerle üye sayısının yıldan yıla artışı, teşkilâtın cihanşumul karakterini takviyede başlıbaşına bir âmil olmaktadır. Bu teşkilâta vucut veren Genel Anlaşma, beynelmîlel mal ticaretine mevzu takyit tedbirlerini ilga etmeyi kabul eden bütün devletlerin iltihakına açık tutulmuştur. Teşkilâta üye olmak isteyen memleketler, derpiş edilmiş prosedüre uyarak taleplerini yaparlar ve bu husustaki talepler teşkilâtın Âkıt üyelerinin tasdikine sunulur.

Arjantin ve Polonya'nın Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici olarak iltihakları ile ilgili beyannameler gibi Tunus'un mezkûr teşkilâta geçici olarak iltihakı ile ilgili beyanname, bu konudaki inkişaf zincirinin halkalarından birini teşkil etmektedir.

Tunus'un genel anlaşmaya geçici olarak iltihakı ile ilgili olup, Âkıt Tarafların Tokyo'da akdettiği XV nei Toplantıda kabul edilmiş ve bugüne kadar 25 memleketin muvafakatini istihsal etmiş olan beyanname ise 26 Haziran 1961 tarihinde memleketimiz tarafından da imzalanmıştır.

Tunus'un GATT'a iltihakı, dünya ticaretinde bu memleketin oynadığı küçümsenemeyecek ticari rol dolayısıyla teşkilât ilkelerinin geçerlik sahasının genişletilmesi yönünden ileri bir merhale teşkil etmektedir.

İlişik kanun tasarısı bu beyannamenin onaylanmasının uygun bulunması için hazırlanmıştır.

**Dışışleri Komisyonu raporu**

*Millet Meclisi*  
*Dışışleri Komisyonu*  
*Esas No : 1/96*  
*Karar No : 7*

7 . 4 . 1962

**Yüksek Başkanlığa**

Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair olan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Gereğede belirtildiği üzere, dünya ticaretinin inkişafını temin gayesiyle derpiş edilen esaslar, Komisyonumuzca da müspet mütalâa olunmuş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

*Millet Meclisi*  
*Dışışleri Komisyonu*

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Bursa	İstanbul	Hatay	Denizli
C. Perin	C. Baban	A. M. Berekeoğlu	S. Bosna
Erzurum	İstanbul	Kocaeli	Kütahya
E. Akça	F. K. Gökay	N. Erim	S. Tosbi
Manisa	Mardin	Samsun	Samsun
N. Yenişehirlioğlu	V. Dizdaroğlu	İ. Kılıç	O. Şahinoğlu
Uşak	Tekirdağ	Zonguldak	
A. Tahtakılıç	O. Öztrak	K. Esengin	

**Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu**

*Millet Meclisi*  
*Gümrük ve Tekel Komisyonu*  
*Esas No : 1/96*  
*Karar No : 10*

28 . 4 . 1962

**Yüksek Başkanlığa**

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza havale buyurulan «Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» ile Dışışleri Komisyonu raporu, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu ;

Tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere, dünya ticaretinin inkişafını temin gayesiyle zikredilen esaslar, Komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Ticaret Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Komisyon Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Gaziantep	Kars	Balıkesir	Adıyaman
O. O. Bilen	N. Akan	M. Ş. Çavdaroğlu	A. Turanlı
		İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı

Giresun  
A. Cüceoğlu

İstanbul  
İ. Apak  
İmzada bulunamadı

Kütahya  
M. Kesen  
İmzada bulunamadı

Manisa  
H. Okçu  
İmzada bulunamadı

Manisa  
N. Yenişhırlıoğlu

Muğla  
C. Özkay

Samsun  
F. Geveci

Sinop  
H. Tari

Tokat  
M. Kazova

Tokat  
B. Önder  
İmzada bulunamadı

Zonguldak  
S. Konak

### Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi  
Ticaret Komisyonu  
Esas No : 1/96  
Karar No : 19

24 . 4 . 1963

### Yüksek Başkanlığa

Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleri ile Komisyonumuzda görüşüldü.

Gerekçede arz ve izah edilen hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V.  
Balıkesir  
C. Kanpulat

Bu kanun için Sözcü  
Burdur  
N. Yavuzkan

Erzincan  
N. Yıldırım

Kocaeli  
Ş. Bilgisu

Trabzon  
E. Dikmen

### Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi  
Bütçe ve Plân Komisyonu  
Esas No: 1/96  
Karar No: 117

4 . 7 . 1963

### Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişkileri ile, Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Ticaret komisyonları raporları komisyonumuza havale edilmekle ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde; incelendi ve görüşüldü :

Tunus'un GATT'a geçici olarak iltihakını tazammun eden ve Âkid Tarafların Tokyo'da akdettiği XV nci toplantıda kabul edilmiş olan beyanname 26 . 6 . 1961 tarihinde memleketimiz tarafından da imzalanmıştır.

Gerekçede de belirtilen sebeplerle anlaşmanın onaylanması, memleketimiz menfaatleri bakımından komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak tasarı aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Hatay	Balıkesir	Ordu	Yozgat
Ş. Inal	F. İslimyeli	A. H. Onat	V. Uyar
Artvin	Aydın	Çanakkale	Elâzığ
S. O. Avcı	I. Sezgin	Ş. Inan	Ö. F. Sanaç
Giresun	Gümüşane	Izmir	Kars
I. E. Kılçoğlu	S. Savacı	N. Mirkelâmoğlu	K. Okyay
Kastamonu	Kırşehir	Konya	Konya
S. Keskin	A. Bilgin	R. Özal	H. C. Yılmaz
İmzada bulunamadı			
Maraş	Sakarya	Siirt	Sinop
E. Kaplan	N. Bayar	A. Yaşa	M. Alicanoğlu
		İmzada bulunamadı	
	Trabzon		
	A. Şener		
	İmzada bulunamadı		

### HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı*

**MADDE 1.** — «Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyanname» nin onaylanması uygun görülmüştür.

**MADDE 2.** — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3.** — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11 . 1 . 1962

Başbakan	Devlet Bakanı ve	Devlet Bakanı
I. İnönü	Başbakan Yardımcısı	T. Feyzioğlu
Devlet Bakanı	A. Eyidoğan	Devlet Bakanı
A. Doğan	Devlet Bakanı	N. Su
Adalet Bakanı	N. Ökten	İçişleri Bakanı
S. Kurutluoğlu	Millî Savunma Bakanı	A. Topaloğlu
Dışişleri Bakanı	I. Sancar	Millî Eğitim Bakanı
S. Sarper	Maliye Bakanı	H. İncesulu
Bayındırlık Bakanı	Ş. Inan	Sa. ve So. Y. Bakanı
E. Paksüt	Ticaret Bakanı	S. Seren
Güm. ve Tekel Bakanı	I. Gürsan	Ulaştırma Bakanı
Ş. Buladoğlu	Tarım Bakanı	C. Akyar
Çalışma Bakanı	C. Oral	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı
B. Ecevit	Sanayi Bakanı	K. Evliyaoğlu
	F. Çelikbaş	
	İmar ve İskân Bakanı	
	M. Güven	

## Tunus'un Gümrük tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik beyanname

İşbu beyannamenin adlarına kabul edildiği Tunus Hükümeti ve diğer Hükümetler, (aşağıda «İştirakçi Hükümetler» denecektir.)

Tunus Hükümetinin 4 Kasım 1959 tarihinde, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (aşağıda Genel Anlaşma denecektir.) XXXIII ncü maddesi hükümlerine uygun olarak, Genel Anlaşmaya iltihak konusunda resmî bir talepte bulunduğunu nazarı itibara alarak,

Toplanması için Genel Anlaşma Âkîd Taraflarınca (aşağıda Âkîd Taraflar denecektir.) kararlar alınmakta olan 1960 - 1961 devresinde vâkı olacak Tarife Konferansı sırasında, Âkîd Taraflardan bir çoğunun, XXXIII ncü madde hükümleri uyarınca Tunus'un iltihakına tekaddüm edecek olan devrede bu Devletle tarife müzakerelerine girişmek hususundaki arzularına göz önünde tutarak,

1. Genel Anlaşma Âkîd Taraflarıyla tarife müzakerelerinin bitirileceği zaman vâkı olacak olan Tunus'un XXXIII ncü madde hükümlerine uygun şekilde Genel Anlaşmaya iltihakına intizaren, iştirakçi Hükümetlerle Tunus arasındaki ticari münasebetlerin, 23 Ekim 1951 tarihinde Âkîd Taraflarca tasvîbedilmiş tip - protokol hükümleri işbu beyannameye dâhil edilmiş gibi Genel Anlaşmaya istinadedeceğini beyan ederler. Şu ihtirazi kayıtlı ki, Tunus, Genel Anlaşmanın II veya bütün diğer maddeleri hükümleri uyarınca Genel Anlaşmaya ekli listelerde yer alan tavizlerden istifade konusunda doğrudan doğruya bir hakkı malik olmayacaktır.

2. İşbu beyannamenin işlemesi için gerekli muamelelerin icrasına Âkîd Taraflardan taleb ederler.

3. Âkîd Taraflarca üçte iki çoğunlukla tasvîbedilmiş olan işbu beyanname, imza veya sair suretlerle, Tunus'un Genel Anlaşma Âkîd Taraflarının ve Genel Anlaşmaya geçici kaydıyla iltihak edecek her Hükümetin kabulüne ağıttır.

4. İşbu Beyanname Âkîd Taraflar İcra Sekreterliğine tevdi edilecektir.

5. Âkîd Taraflar İcra Sekreterliği işbu beyannamenin kabul için açık tutulduğu her Hükümete işbu beyannameye uygun tasdikli örnek gönderecek ve buna uygun her kabulü derhal bildirecektir.

6. İşbu Beyanname, Beyannamenin Tunus ve iştirakçi Hükümet adına kabulünü takibeden 30 gün içinde her Hükümet ve Tunus arasında hüküm ifade edecek ve en geç 31 Aralık 1961 tarihine kadar, bu tarihte iltihak vâkı olmadığı takdirde Tunus ve iştirakçi Hükümetler hüküm ifade etme (muteberlik) süresini uzatmamak şartıyla, Tunus Hükümetinin Genel Anlaşmanın XXXIII ncü maddesi hükümleri uyarınca bahis konusu anlaşmaya iltihakına değin yürürlükte kalacaktır.

Her ikisi de muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce dillerinde sadece bir örnek olmak üzere bindokuzyüz ellidokuz yılı 12 Kasımında Tokyo'da yapılmıştır.